

Nr 162.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa frågor rörande statsbidrag till avlönande av övningslärare m. m.

(2:a avd.)

1:o) **Vissa frågor rörande statsbidrag till avlönande av övningslärare vid folkskolan och fortsättningsskolan m. m.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 233 (punkt 1, s. 1—5 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 31 mars 1950) föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela bestämmelser rörande statsbidrag i vissa fall till avlönande av lärare vid folk- och fortsättningsskolor m. m. i anslutning till vad departementschefen förordat.

Vid 1948 års riksdag (prop. nr 136; riksd. skr. nr 390) fattades principbeslut om löne reglering för övningslärare. Efter regleringens genomförande skola vid folkskolan och fortsättningsskolan komma att finnas egentliga övningslärare med anställning såsom ordinarie eller extra ordinarie eller såsom timlärare. De ordinarie och extra ordinarie skola vara lönegradsplacerade, timlärarna skola åtnjuta arvoden i överensstämmelse med vad som gäller för andra timlärargrupper.

1948 års principbeslut avsåg även statsbidragsfrågan. I detta hänseende beslöts, att statsbidraget till avlönande av övningslärare vid, bland andra, folkskolor och fortsättningsskolor skall efter reformens genomförande tills vidare utgå med 78 procent av avlöningskostnaderna.

I propositionen nr 234 till innevarande års riksdag har framlagts förslag till avlöningsbestämmelser för övningslärare och kyrkomusiker m. m., varvid tillika föreslagits, att övningslärarreformen skall genomföras från och med den 1 juli 1950.

1948 års beslut i fråga om kostnaderna för avlöning åt övningslärare vid folk- och fortsättningsskolor nödvändiggör radikala förändringar av nu gällande författningar rörande nämnda lärares löne förmåner och statsbidrag därtill. Dessa författningar ha utfärdats av Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens bemyndigande. Kungl. Maj:t har därför nu ansett sig böra inhämta riksdagens bemyndigande att utfärda nya statsbidragsbestämmelser, anpassade efter de beslutade nya löne- och statsbidragssystemen. Beträffande den huvudsakliga innebörden av de nya bestämmelserna hänvisas till den redogörelse, som lämnats i nu ifrågavarande proposition, s. 4 och 5.

Utskottet har icke i och för sig funnit något att erinra mot vad i propositionen anförts angående erforderliga nya statsbidragsbestämmelser; dock vill utskottet i detta sammanhang erinra om vad utskottet vid 1948 års riksdag i utlåtande nr 192 (s. 36) anfört angående storleken av det statsbidrag, som bör utgå för avlönande av övningslärare. Utskottet hemställer,

att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela bestämmelser rörande statsbidrag i vissa fall till avlönande av lärare vid folk- och fortsättningsskolor m. m. i anslutning till vad departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 31 mars 1950 anfört.

2:o) **Statsbidrag till av landsting m. fl. upprättade skolhem.** Kungl. Maj:t har (punkt 2, s. 5—7) föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att efter prövning i varje särskilt fall medgiva statsbidrag enligt gällande grunder till byggnader samt till inackordering och till avlönande av personal även beträffande sådant skolhem, för vilket landsting eller annan av Kungl. Maj:t godkänd myndighet eller organisation åtager sig huvudmannaskapet.

Gällande bestämmelser angående statsbidrag till skolhem förutsätta, att skoldistriktet själva stå som huvudmän för skolhemmen. Kungl. Maj:ts förevarande förslag — vilket närmast föranletts av en framställning från Södermanlands läns landstings förvaltningsutskott angående statsbidrag till ett av landstinget planerat skolhem i Flen för hjälpklassmässiga barn från länet — innebär, att statsbidrag skall kunna utgå till skolhem även då landsting eller annan av Kungl. Maj:t godkänd myndighet eller organisation står som huvudman. Det har förutsatts, att Kungl. Maj:t i dylika fall bör få meddela eventuellt erforderliga kompletterande statsbidragsbestämmelser.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att efter prövning i varje särskilt fall medgiva statsbidrag enligt gällande grunder till byggnader samt till inackordering och till avlönande av personal även beträffande sådant skolhem, för vilket landsting eller annan av Kungl. Maj:t godkänd myndighet eller organisation åtager sig huvudmannaskapet.

Stockholm den 16 maj 1950.

På statsutskottets vägnar:
MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 160.